

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ В МЕЖАХ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективна діяльність господарюючого суб'єкта передбачає розробку реалістичної стратегії, яка б враховувала різноманітні фактори, що впливають на процес розвитку підприємства. І якщо зовсім недавно передові фірми вважали, що врахування екологічної компоненти знижує їх конкурентоспроможність, то зараз, на межі екологічної катастрофи, еколого-орієнтоване виробництво стає необхідністю.

Головними причинами, які обумовлюють врахування екологічного фактора в стратегіях розвитку, є, по-перше, необхідність дотримання підприємством державних і міжнародних екологічних норм; по-друге, формування нового екоцентричного типу екологічної свідомості в суспільстві; по-третє, економічні важелі екологічної політики, які використовує держава для стимулювання підвищення екологічних характеристик виробництв та ін. Таким чином, при розробці стратегії підприємство повинно забезпечити впровадження екологічної компоненти в усі сфери і види діяльності.

В рамках процесу екологізації виробництва людському фактору повинна приділятися особлива увага. Екологізація людей – це постійне відтворення екологічно орієнтованих світогляду, знань, навичок і переконань.

Формування екологічної орієнтації персоналу рекомендується здійснювати за наступними напрямками.

Підбір співробітників, які б мали необхідну професійну підготовку у галузі природокористування, розуміли, що природні ресурси обмежені, і завдана підприємством шкода ще більше обмежить їх у майбутньому. Особливі системні вимоги необхідно пред'являти до управлінського персоналу. Менеджери повинні вміти інтегрувати діяльність з екологізації виробництва і впровадження нововведень.

Навчання кадрів вмінню застосовувати на практиці екологічне законодавство, стандарти (у тому числі міжнародні), норми; використовувати екологічні аспекти маркетингу.

Перепідготовка і виховання персоналу в цілях формування потрібних переконань і навичок для досягнення цілей екологізації.

Регламентация діяльності у формі розробки нормативно-методичного забезпечення системи управління персоналом.

Формування системи заохочень і покарань: адміністративно-правових, економічних, соціально-психологічних.

Контроль за процесом виконання персоналом екологічних функцій.

Таким чином, з огляду на те, що врахування екологічного фактора відіграє важливу роль в процесі ефективного функціонування підприємства, в рамках процесу розробки і реалізації загальної стратегії розвитку підприємства необхідно розробляти заходи з екологізації персоналу.